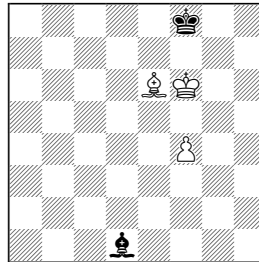

Nuorisopalsta 29.5.2003 (Suomen Shakki 6/03)

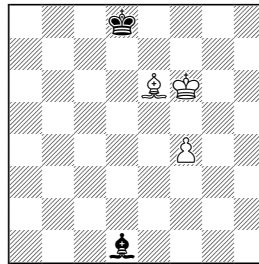
Jussi Tella

Lähetti ja sotilas vastaan lähetti -loppupeli

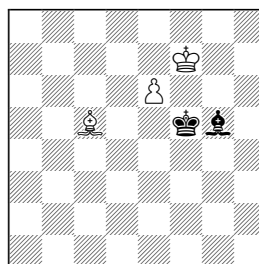
Eräs varsin tavallinen lähettiloppupeli on lähetti ja sotilas vastaan lähetti -materiaaliyhdistelmä. Samanvärisillä ruuduilla liikkuvien lähettien kanssa loppupeli on mielenkiintoinen, ja loppupelistä löytyy tunnettuja nyrkkisääntöjä.

Puolustavan pelaajan selkein nyrkkisääntö on se, että jos kuningas ehtii sotilaan eteen eriväriselle ruudulle kuin lähetti, asema on tasapeli. Eihän miikään mahti shakkilaudalla pysty karkottamaan kuningasta sotilaan edestä.

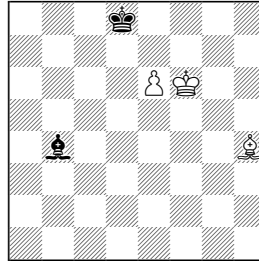
Jos kuningas ei ehdi sotilaan eteen, kuten ylläolevassa asemassa pelistä Ivantshuk- Gelfand, Novgorod 1996, asema on vaikeampi. Valkea jatkaa 1.Kg7 Lc2 [Huono on 1...Ke7 koska 2.f5! Lh5 (2...Lg4 kumoutuu taktisesti: 3.f6+ Kxe6 4.f7 voittaen) 3.Lb3 Le8 4.f6+ Kd6 5.Lc2 Ke5 6.Lg6 ja puolustava lähetti ei pysty estämään sotilaan etenemistä] 2.Lf7 Lf5! [Kahden diagonaalin sääntö: hyökkäävä lähetti yrittää karkottaa puolustavan kollegansa yhdeltä diagonaalilta, tässä tapauksessa b1-h7, joten puolustajan täytyy varautua toimimaan kahdella diagonaalilla] 3.Lg6 Lg4 4.Kf7 Lh3 5.Lc2 Lg4 6.Lb3 Lf5 ½–½

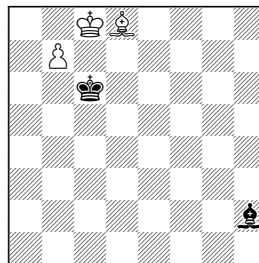
Jos puolustava kuningas ei ehdi sotilaan eteen, sen toinen hyvä puolustava sijainti on sotilaan takana. Centurinin kuuluisa esimerkki vuodelta 1856 (yl-

lä) kuvaa tilannetta: 1.Le7 Le3 2.Lf6 Lc5! ja asema on tasan, koska ideaan Lg7 ja Lf8 musta voi aina pelata...Lxf8 ja valkean lyödessä takaisin ...Kxe6.

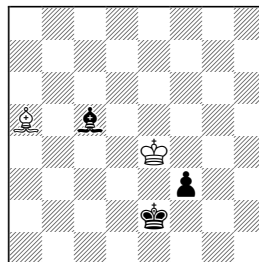
Tehtäviä

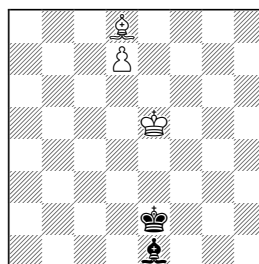
1) Bernard Carlier Leger 1792. Kuinka valkea karkottaa lähetin diagonaalilta?

2) Centurini 1847. Klassinen esimerkki siitä, miten valkea karkottaa mustan lähetin puolustusdiagonaalilta. Kuinka?

3) Kling 1849. Mikä on valkean paras siirto?

4) Halberstadt 1939. Vaikea esimerkki siitä, miten valkea estää mustaa rakentamasta haluamaansa puolustusasemaa. Pääsetkö alkuun ratkaisussa?

Ratkaisut

- 1) 1.Kf7+ Kc7 2.Le7 Le1 3.Lf6 Lb4 4.Lg7 voittaen.
- 2) 1.Lh4 Kb6 [1...Le5 2.Lf6 Lh2 3.Ld4 Lg3 4.La7 Lf4 5.Lb8 Le3 6.Lh2 La7 7.Lg1 voittaa] 2.Lf2+ Ka6 [2...Kc6 3.La7 Lg3 4.Lb8 Lf2 5.Lh2 La7 6.Lg1voittaa] 3.Lc5! Lg3 4.Le7 Kb6 5.Ld8+ Kc6 6.Lh4 Lh2 7.Lf2 Kb5 8.La7 Ka6 9.Lb8 Lg1 10.Lf4 La7 11.Le3 voittaen.
- 3) 1.Le1! puolustaa tasapelin.
- 4) 1.Ke4!! [1.Kd6 Kd3 2.Kc7 Kc4 3.Kc8 Kd5 4.Lg5 La5 5.Lf4 Kc6 ja musta ehtii pitämään tasapelin] 1...Lb4 [1...Lf2 2.Kd5! Kd3 3.Kc6 ja 1...Ld2 2.Kf5! Le1 3.Kg5! Lb4 4.Kg6 Kd3 5.Kf7 Le1 6.Lc7 voittavat] 2.Kd4! Kf3 3.Kc4! Le1 4.Kb5! Lg3 5.Kc6 Le1 6.Kb6 Lf2+ 7.Kb7 Le1 8.Le7 La5 9.Kc8 Ke4 10.Ld6 Kd5 11.Lc7 voittaen.